

NÆM 87:100

SCT. PEDERS KIRKEPLADS, NÆSTVED

Arkæologisk prøveudgravning i umatrikuleret kirkegårdsjord ved nordsiden af VESTHUSET, Boderne, matr.nr. 302 af Næstved bygrunde.

Leder: museumsinspektør Palle Birk Hansen
udgravningsassistent Peter Randrup Frederiksen

Undersøgelsen er iværksat forud for etablering af et omfangsdræn langs nordsiden og omkring nordvesthjørnet af Vesthuset (den vestligste bygning i den middelalderlige husrække Boderne). Drænarbejdet er nødvendiggjort af, at regnvand siver ind i Vesthusets kælder, efter at Kirkepladsen er omlagt fra asfalt til brosten og græs i 1985 og 1986.

Prøveudgravningen er udført efter aftale med Planstyrelsen og Næstved kommune, som yder tilskud til arbejdet.

Udgravningsfeltet er placeret ved nordsiden af Vesthuset. Feltet måler 1,5 x 2,5 m. Lagfølgen i det 1,5 m dybe felt kan beskrives som følger:

Brosten og afretningsgrus fylder 40 cm. Til nyeste tid hører også en grøft med 4 kabler og et jernrør.

Derunder følger en 20 cm tyk horisont af kulturlag (AA, AC, AD, AP, AR) med højmiddelalderlig keramik.

Derunder fandtes i den nordlige del af feltet en grav med normal kristen orientering (87:100-AG1). Den gravlagte er en voksen, og ved personens venstre arm og delvis ind under armen lå skelettet af et ca. 50 cm langt barn.

Gravfylden (AF, AM, AN) indeholdt et enkelt skår af en højmiddelalderlig, blyglaseret kande af rødgoods.

NÆM 87:100

Graven er skåret gennem en sekvens af kulturlag (AE, AH) i den sydlige del af feltet. Disse lag indeholdt gråbrændt og rødbrændt keramik, næsten-stentøj, stentøj og et enkelt skår af normannisk vare fra o.1300.

Herunder fulgte de nederste kulturlag (AJ, AK) med et rent indhold af tidligmiddelalderlige skår af østersøkeramik fra perioden ca.1000-1200.

Indlejret mellem den tidligmiddelalderlige horisont AJ-AK og den højmiddelalderlige horisont AE-AH var fundamentsgrøften A0 omkring de nederste sten i Vesthusets fundament. Dette forhold må tolkes derhen, at Vesthusets nordmur er bygget ovenpå fundamentet af den gamle kirkegårdsmur, som efter grøftens indplacering i lagfølgen kan være anlagt i perioden o.1200.

Graven 87:100-AG1 er anlagt i løbet af højmiddelalderen, idet den er overlejret af lagene AA-AC med deres indhold af keramik. Da Vesthuset blev bygget i løbet af 1400-årene, kom graven til at ligge foran døren til det nye hus, og det må derfor formodes, at graven ikke længere har været markeret over jorden på dette tidspunkt.

Palle Birk Hansen

NÆM 87:100-A
SCT. PEDERS KIRKEPLADS, NÆSTVED

DØR I VESTHUSET

prøveundersøgelse maj 1987
mål 1:20
set mod øst

